

שלא שלטה עליה רוח טמאה באותו גוף שלכם שנשארה בו רוח טמאה, שמביאים לקבר אותו בארצי - אתם מטמאים אותה להטמא בו. אם לא שעשה הקדוש ברוך הוא רפואה לארץ, שהרי שפיון שנבלה אותו גוף, משיב הקדוש ברוך הוא רוח מלמעלה ודוחה את אותה רוח טמאה החוצה, שהרי הוא חס על ארצו.

על יוסף לא שלט גופו רוח טמאה לעולמים, אף על גב שנשמתו יצאה ברשות אחרת. מה הטעם? כי לא נמשך בחייו אחר רוח טמאה, ועם כל זה לא רצה שיעלו את גופו להקבר בארץ הקדושה, אלא אמר (בראשית ו) והעלתם את עצמתי, ולא גופי.

יעקב לא מת, וגופו התקיים בקיום תמידי ולא פחד מהצד האחר, שהרי מטתו היתה שלמה בשלמות האור העליון באור של שנים עשר שבטים ובשבועים נפש, משום כך לא פחד מהצד האחר ולא יכל לשלט עליו. ועוד, שהוא גוף של דיוקן עליון שפיו אוחז לכל הצדדים, וכל אותם איברי אדם הראשון היו אוחזים בו, ולכן כתוב בו (שם מז) ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים. גוף שלם. ולכן ויחנטו הרופאים את ישראל, שגופו יהיה עומד בקיום. וכך צריך שאר בני העולם שנשמתם יצאה בארץ הקדושה, הנפש והגוף נצולים מהכל.

בשרשה שמות נקראת נשמת האדם: נפש, רוח, ונשמה. וכלם כלולים זה בזה, ובשלשה מקומות נמצא כחם. הנפש הזו נמצאת בתוך הקבר עד שהגוף נרקב בעפר, ובזה היא מתגלגלת

את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. ארצי, דלא שלטא עליה רוח מסאבו, בההוא גופא דלכון, דאשתאיב ביה רוח מסאבו, דקא מיייתין לקברא ליה בארצי, אתון מסאבין לה, לאסתאבא ביה. אי לא דעביד קדשא ברין הוא אסוותא לארעא, דהא פיון דאתבלי ההוא גופא, נשיב קדשא ברין הוא רוחא מלעילא, ודחי ליה לההוא רוח מסאבא לבר, דהא איהו חס על ארעיה.

יוסף, לא שליט על גופיה רוח מסאבא לעלמין, אף על גב דנשמתיה נפקת ברשו אחרא. מאי טעמא. בגין דלא אתמשיך בחייוי בתר רוח מסאבא. ועם כל דא, לא בעא דגופיה יסלקון ליה לאתקברא בארעא קדישא, אלא אמר, (בראשית ו) והעליתם את עצמותי, ולא גופי.

יעקב לא מת, וגופיה אתקיים בקיומא תדיר, ולא דחיל לסטרא אחרא, דהא ערסיה הוה שלים, בשלימו דנהורא עלאה, בנהירו דתריסר שבטין, ובשבועים נפש, בגין כך לא דחיל לסטרא אחרא, ולא יכיל לשלטאה עליה. ותו, דאיהו גופא דדיוקנא עלאה, דשפירו דיליה אחיד לכל סטריין, וכל אינון שייפין דאדם קדמאה הוו אחידן ביה. ועל דא כתיב ביה, (בראשית מז) ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים, גופא שלים. ועל דא ויחנטו הרופאים את ישראל, דגופיה יהא קאים בקיומא. והכי אצטריך. שאר בני עלמא דנפקת נשמתיהו בארעא קדישא, נפשא וגופא אשתזיב מפלא.

תלת שמהן אקרי נשמתא דבר נש, נפש, רוחא, ונשמתא. וכלהו כלילין דא בדא,

ובתלת דוכתי אשתכח חילייהו. נפש דא, אשתכחת גו קברא, עד דגופא

בעולם הזה להמצא בתוך החיים ולדעת בצער שלהם, ובשעה שהם צריכים, היא מבקשת עליהם רחמים.

הרוח הזו היא נכנסת לגן שבארץ ומצטיירת שם בדיוקן הגוף של העולם הזה במלבוש אחד שמתלבשת שם, וזו נהנית שם בהנאות וכסופים בזיו שבגן, ובשבתות וחדשים וזמנים היא עולה למעלה, ונהנית שם ושבה למקומה. ולכן כתוב (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תשוב ודאי, בזמנים הללו שאמרנו.

הנשמה עולה מיד למקומה לאותו מקום שיצאה ממנו, וזוהי שבשבילה מאיר הגר להאיר למעלה, זו לא יורדת למטה לעולמים. בזה נכללת מי שנכללת מכל הצדדים, ממעלה וממטה. ועד שזו לא עולה להתקשר (במקומה) בפסא, לא מתעטרת הרוח בגן שבארץ, והנפש לא מתישבת במקומה. כיון שהיא עולה, לכלן יש מנוחה.

ובשצריך לבני העולם, פשהם בצער והולכים לבית הקברות, הנפש הזו מתעוררת והולכת ומשוטטת ומעוררת את הרוח, ואותה רוח מעוררת אצל האבות, ועולה ומעוררת את הנשמה, ואז הקדוש ברוך הוא חס על העולם, והרי בארנו. ואף על גב שהרי התעוררו דברי הנשמה הללו בגונים אחרים, כלם עולים במשקל זה, וזהו ברור הדבר, והכל אחד.

ובשהנשמה מתעפכת מלעלות למקומה, הרוח הולכת ועומדת בפתח הגן עדן, ולא פותחים לה פתח, והולכת ומשוטטת, ואין מי שישגיח בה. הנפש הולכת

אתבלי בעפרא, ובדא מתגלגלת האי עלמא, לאשתפחא גו חייא, ולמנדע בצערא דלהון, ובשעתא די אצטריכו, בעאת רחמי עליהו.

רוחא דא, איהו דעאל בגנתא די בארעא, ואצטייר תמן, בדיוקנא דגופא דהאי עלמא, בחד מלבושא דמתלבשא תמן. ודא אתהגי תמן בהנאין וכסופין בזיוא דבגנתא. ובשפתי וירחי וזמני, סלקא לעילא, ואתהגי תמן, ותב לאתריה. ועל דא כתיב, (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תשוב ודאי, בהגי זמנין דקאמרן.

נשמה איהי סלקא מיד לאתרהא, לההוא אתר דנפקת מתמן, ודא איהי דבגינה אתנהירת בוצינא, לאנהרא לעילא. דא לא נחתת לתתא לעלמין, בדא אתפלילת, מאן דאתפלילת מפל סטרין מעילא ומתתא. ועד דהאי לא סלקא לאתקשרא (נ"א בדוכתהא) בכורסייא, לא מתעטרא רוח בגנתא די בארעא, ונפש לא מתישבא בדוכתהא. כיון דאיהי סלקא, פלהו אית להו נייחא.

וכד אצטריך לבני עלמא, פד אינון בצערא, ואזלי לבי קברי, האי נפש אתערת, ואיהי אזלא ומשטטא, ואתערת לרוח, וההוא רוח אתער לגבי אבהן, וסליק ואתער לגבי נשמה, וכדין, קדשא בריך הוא חייס על עלמא, והא אוקימנא. ואף על גב דהא אתערו מלין אלין דנשמתא בגונון אתרנין, פלהו סלקין במתקלא, דא, ודא איהו ברירה דמלה, וכלא חד.

וכד נשמתא אתעפכת מלסלקא לדוכתהא, רוחא אזלא וקיימא בפתחא דגנתא דעדן, ולא פתחין לה פתחא, (ד קמ"ב ע"א) ואזלא ומשטטא, ולית מאן דישגיח בה. נפש

אזלא ומשטטא בעלמא, חמאת לגופא דסלקא תולעין, ובההוא דינא דקברא, ומתאבלת עליה, כמה שבארוה שכתוב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. (י) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. וכלא איהו בעונשא. עד דנשמה אתקשרת בדוכתהא לעילא, וכדין פולהו מתקשרין בדוכתייהו.

בגין דכל הגי תלת, קשורא חדא אינון, כגוונא דלעילא, ברזא דנפש רוח ונשמה, דכלא חד, וקשורא חד. נפש: לית לה נהורא מגרמה כלום, ודא איהו דמשתתפא ברזא דגופא חד, לאענגא ולמיזן ליה, בכל מה דאצטרין, כמה דאת אמר (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ביתה, דא איהו גופא, דאיהי זנא ליה. ונערותיה, אלין אינון שייפין דהאי גופא.

רוח: דא איהו דרכיב על האי נפש, ושלטי עליה, ונהיר לה בכל מה דאצטרין, ונפש איהו כרסייא להאי רוח. נשמה: איהי דאפיקת להאי רוחא, ושלטיט עליה, ונהירת ליה ביהוא נהורא דחיים, ויהוא רוח תליא בהאי נשמה, ואתנהיר מנה ביהוא נהורא דנהיר. ההוא נפש, תליא בהאי רוח, ואתנהירת מניה, ואתזנת מניה, וכלא קשורא חד.

ועד דהאי נשמה עלאה, לא סלקא גו נביעו דעתיקא דעתיקין. סתימא דכל סתימין, ואתמליא מניה, בגין דלא פסיק. רוח דא לא עאל בגנתא דעדן, דאיהו נפש, ולעולם רוח לא שריא אלא בגנתא דעדן, ונשמה לעילא. נפש דא אתישבת (ס"א לא אתישבת) בדוכתהא גו גופא לתתא. כגוונא דא, כלא לתתא הכי מתפרשן בבר נש, ואף על גב

ומשוטטת בעולם, רואה את הגוף שמעלה תולעים ובאותו דין של הקבר, ומתאבלת עליו, כמו שבארוה שכתוב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. והכל הוא בענש. עד שהנשמה נקשרת במקומה למעלה, ואז כלם נקשרים במקומם.

משום שכל שלשת אלו הם בקשר אחד, כמו שלמעלה, בסוד של נפש רוח ונשמה, שהכל אחד וקשר אחד. לנפש אין לה אור מעצמה כלום, וזוהי שמשתתפת בסוד של גוף אחד לענגו ולזון אותו בכל מה שצריך, כמו שנאמר (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ביתה - זהו גופא, שהיא זנה אותו. ונערותיה - אלו הם האיברים של הגוף הזה.

הרוח, זהו שרכיב על הנפש הזו ושולט עליה ומאיר לה בכל מה שצריך, והנפש היא פסא לרוח הזו. הנשמה, היא מוציאה את הרוח הזו, ושולטת עליו ומאירה לו באותו אור החיים, ואותה רוח תלוייה בנשמה הזו, ונאור ממנה באותו האור שמאיר. אותה נפש תלוייה באותה רוח, ונאורה ממנה ונזונית ממנה, והכל קשר אחד. ועד שנשמה עליונה זו לא עולה לתוף נביעת עתיק העתיקים, נסתר כל הנסתרים, ומתמלאת ממנו, משום שלא פוסק - הרוח הזו לא נכנסת לגן עדן, שהיא נפש, ולעולם הרוח לא שורה אלא בגן עדן, ונשמה למעלה. נפש זו מתישבת (לא מתישבת) במקומה בתוף הגוף למטה. כמו זה הכל למטה כף נפרדים באדם.

גופא לתתא. כגוונא דא, כלא לתתא הכי מתפרשן בבר נש, ואף על גב

דְּכַלְהוּ קְשׁוּרָא חֲדָא, נְשָׁמָה סְלֵקָא לְעֵילָא, גּוּ
נְבִיעוּ דְּבִירָא. רִיחַ עָאל בְּגִנְתָּא דְּעֵדָן, בְּגוּוּנָא
דְּלְעֵילָא. נֶפֶשׁ אֲתִישְׁבָּא גּוּ קְבָרָא.

וְאִי תִימָא, נֶפֶשׁ לְעֵילָא, דְּאֲתִישְׁבַת גּוּ גּוּפָא
בְּקְבָרָא, אֵן הוּא קְבָרָא. אֲלֵא גּוּ הוּא
קְלִיפָה תְּקִיפָא, וְעַל דָּא, נֶפֶשׁ בְּגוּוּנָא דָּא
לְתַתָּא, וְכֹלָא דָּא כְּגוּוּנָא דָּא. וּבְגִין כַּךְ, תִּלְתַּת
דְּרִגִין מִתְפָּרְשָׁן, וְאִינוּן קְשׁוּרָא חֲדָא וְרִזָּא
חֲדָא. וּבְכֹל זְמַנָּא דְּגֵרְמִי אֲשַׁתְּכַחוּ גּוּ קְבָרָא,
הָאִי נֶפֶשׁ אֲשַׁתְּכַחַת תְּמָן. רִזָּא הַכָּא לְאִינוּן
דִּידְעֵי אַרְחַ קְשׁוּט, דְּחִלִּי חֲטָאָה. בְּשַׁעֲתָא
דְּנִשְׁמַתָּא מִתְעַטְרָא לְעֵילָא, גּוּ עַטְרָא קְדִישָׁא,
וְרוּחָא קָאִים בְּנִהִירוּ עֲלָאָה, בְּשַׁבְתִּי וְיִרְחִי
וּזְמַנִּי, הָאִי נֶפֶשׁ בְּשַׁעֲתָא דְּרוּחַ נִחְתָּא מִגּוּ
נִהִירוּ עֲלָאָה, לְדִירָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדָן נִהִיר
וְנִצִּיץ, אִיהוּ קִימָא גּוּ קְבָרָא וְאֲתַגְלִימַת
בְּדִירָקְנָא, דְּהוּת גּוּ גּוּפָא בְּקַדְמִיתָא, וְכֹל אִינוּן
גֵרְמִי בְּהוּא דִּירָקְנָא סְלֵקָן, וּמִשְׁבַּחָאן וְאוּדָן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לה)
כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יְיָ מִי כְמוֹךְ. אוֹמְרוֹת לָא
כְּתִיב, אֲלֵא תֹאמְרֶנָּה.

וְאֲדַמְרִי אֲתִיהִיב רִשׁוּ לְעֵינָא לְמַחְמִי וְחֲמִי
בְּלִילִיא דְּעֵייל (נ"א דְּנִפְיָק) שַׁבְתָּא, וְלִילִי
יִרְחִי וּזְמַנִּי, כְּדִירָקְנִין עַל גְּבִי קְבָרִי, אוּדָן
וּמִשְׁבַּחָן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲבָל טַפְשׁוּ דְּבִנֵּי
נָשָׂא, קָא מְעַכְבָּא לְהוּ, דְּלָא יִדְעִין, וְלָא
מִשְׁגִּיחִין עַל מָה קִימִין בְּהָאִי עֲלָמָא, וְלָא
חֲשִׁשִׁין לְאַשְׁגָּחָא בִּיקְרָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה בְּהָאִי
עֲלָמָא, כֹּל שְׁפָן לְאַשְׁגָּחָא בִּיקְרָא דְּהוּא
עֲלָמָא, וְעַל מָה קִימָא, וְאִיךְ מִתְפָּרְשָׁן מְלִין.
בְּיוֹמָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּעֲלָמָא אֲתַדָּן, וְכִרְסִיאַ
דְּדִינָא קִימָא, לְגַבֵּי מִלְכָּא עֲלָאָה,

וְאִיךְ עַל גַּב שְׁפֵלָם קְשָׁר אַחַד,
הַנְּשָׁמָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְתוּף
נְבִיעַת הַבָּאָר. הַרוּחַ נִכְנָסַת לְגִן
עֵדָן כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה. הַנֶּפֶשׁ
מִתְיֹשְׁבַת בְּתוּף הַקְּבָר.

וְאִם תֹּאמְרוּ, הַנֶּפֶשׁ לְמַעְלָה
שְׁמִתִּישְׁבַת בְּתוּף הַגּוּף בְּקְבָר,
אִיפֹה הוּא הַקְּבָר? אֲלֵא בְּתוּף
אוֹתָהּ קְלִפָּה קְשָׁה, וְלִכְּן נֶפֶשׁ כְּמוֹ
זוֹ שְׁלֹמְטָה, וְהַכֹּל זֶה כְּמוֹ זֶה, וְלִכְּן
שֶׁלֶשׁ דְּרָגוֹת נִפְרָדוֹת, וְהֵן קְשָׁר
אַחַד וְסוּד אַחַד. וּבְכֹל זְמַן
שֶׁהַעֲצָמוֹת נִמְצְאוֹת בְּתוּף הַקְּבָר,
הַנֶּפֶשׁ הַזֶּה נִמְצְאָת שָׁם. כֹּאן יֵשׁ
סוּד לְיוֹדְעֵי דְרַךְ הָאֱמֶת יִרְאִי
חֲטָא. בְּשַׁעֲהַ שֶׁהַנְּשָׁמָה מִתְעַטְרָת
לְמַעְלָה בְּתוּף הַעֲטָרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְהַרוּחַ עוֹמֶדֶת בְּאוֹר עֲלִיּוֹן
בְּשַׁבְתוֹת וְחֲדָשִׁים וְזְמַנִּים - הַנֶּפֶשׁ
הַזֶּה, בְּשַׁעֲהַ שֶׁהַרוּחַ יוֹרֶדֶת מִתוּף
הַאוֹר הַעֲלִיּוֹן לְדוּר בְּגִן עֵדָן מֵאִיר
וְנוֹצִץ, הִיא עוֹמֶדֶת בְּתוּף הַקְּבָר
וּמִתְגַּלְמַת בְּדִירָקְנִין שֶׁהִיא בְּתוּף
הַגּוּף בְּתַחֲלָה, וְכֹל אוֹתָן עֲצָמוֹת
עוֹלוֹת בְּאוֹתוֹ דִּירָקְנִין, וּמִשְׁבַּחוֹת
וּמוֹדוֹת לְקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב (תהלים לה) כָּל עֲצָמֹתַי
תֹּאמְרֶנָּה ה' מִי כְמוֹךְ. לֹא כְּתוֹב
אוֹמְרוֹת, אֲלֵא תֹאמְרֶנָּה.

וְאֲדַמְרִיא נִתְנָה רִשׁוֹת לְעֵין
לְרֵאוֹת, הִיתָה רוּחָהּ בְּלִילִיָה
כְּשֶׁנִּכְנָסַת (כְּשִׁיּוֹצֵאת) שַׁבְתִּי וְלִילוֹת
חֲדָשִׁים וְזְמַנִּים כְּמוֹ דְּמִיּוֹת עַל גְּבִי
הַקְּבָרִים מוֹדוֹת וּמִשְׁבַּחוֹת אֶת
הַקְּדוּשַׁת בְּרוּךְ הוּא. אֲבָל טַפְשׁוֹת
בְּנֵי הָאָדָם מְעַכְבָּת אוֹתָם שְׁלֹא
יִדְעִים וְלֹא מִשְׁגִּיחִים עַל מָה
עוֹמְדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא
חוֹשְׁשִׁים לְהִשְׁגִּיחַ בְּכַבּוֹד הַמְּלָךְ
הַעֲלִיּוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֹּל שְׁפָן
לְהִשְׁגִּיחַ בְּכַבּוֹד אוֹתוֹ הַעוֹלָם,
וְעַל מָה עוֹמֵד, וְאִיךְ הַדְּבָרִים
מִתְפָּרְשִׁים.

בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁהַעוֹלָם נִדוֹן וְכִסָּא הַדִּין עוֹמֵד לְמַלְךְ הַעֲלִיּוֹן לְדוֹן אֶת הַעוֹלָם, כֹּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ